

מרכז המידע למודיעין ולטרור במרכז
למורשת המודיעין (מל"מ)

חדשות העימות הישראל-פלסטיני

(30 בינואר - 5 בפברואר 2008)

זירת פיגוע ההתאבדות בדימונה
(רויטרס, 4 בפברואר, צילום: אמיר כהן)

עיקרי הדו"ח

- במוקד פיגועי הטרור בשבוע האחרון עמד פיגוע התאבדות בדימונה, שכתוצאה ממנו נהרגה תושבת העיר ומספר תושבים נפצעו (בהם אחד באורח אנוש). הפיגוע בוצע ע"י חוליית טרור של חמא"ס, שהגיעה מחברון. כמו כן חלה הסלמה בירי הרקטות מרצועת עזה במהלך ה-5 בפברואר.
- ב-3 בפברואר לפנות בוקר, בתום 12 ימים של נהירת תושבים מרצועת עזה לרפיח, סגרו כוחות הביטחון המצריים בשיתוף פעולה עם חמא"ס את הפרצות בגדר הגבול. אחת הפרצות נותרה פתוחה באופן חלקי וזמני, על מנת לאפשר שיבתם של פלסטינים שעדיין נמצאים ברפיח ובאלעריש. סוגיית התנועה דרך מעבר רפיח עדיין לא הוסדרה.
- פריצת הגדר נוצלה ע"י ארגוני הטרור ברצועה להברחת אמצעי לחימה רבים, כולל כלי נשק איכותיים הכוללים רקטות לטווחים ארוכים, טילי נ"ט וטילי נ"מ. כמו כן שוגרו מהרצועה חוליות טרור לסיני ולישראל (חלקן לפחות, נתפסו ע"י המצריים) והוכנסו לרצועה פעילי טרור, שעברו אימונים באיראן ובמקומות נוספים.

אירועים בולטים בשטח

פיגוע התאבדות בדימונה

■ במוקד פיגועי הטרור השבוע עמד פיגוע התאבדות שבוצע במרכז מסחרי בדימונה. שני מחבלים מתאבדים חמושים בחגורות נפץ הגיעו למרכז המסחרי בעיר ב-4 בפברואר בסביבות השעה 10:30 בבוקר. אחד המחבלים פוצץ את חגורת הנפץ שהייתה ברשותו. כתוצאה מהפיצוץ נהרגה ליובוב רזדולסקיה בת 73 וכעשרה בני אדם נפצעו, אחד באורח אנוש (בעלה של ההרוגה).

פינוי פצועים לבית החולים סורוקה
בבאר שבע (Info-live, 4 בפברואר)

■ המחבל השני, אשר היה אמור ככל הנראה לפוצץ עצמו כמה דקות לאחר מכן באמצעות חגורת נפץ, נפצע כתוצאה מהתפוצצות המחבל הראשון. הוא נהרג מירי קצין משטרה שמנע ממנו להפעיל את חגורת הנפץ. חגורת הנפץ שהייתה ברשותו נוטרלה.

■ ב-4 בפברואר בשעות הערב נמסר בעילום שם לסוכנות הידיעות רויטרס בעזה כי את הפיגוע ביצעה חולייה המשתייכת לגדודי עז אלדין אלקסאם, הזרוע המבצעית טרוריסטית של **חמאס**, שהגיעה **מחברון** (רויטרס, 4 בפברואר). תנועת חמאס נטלה על עצמה את האחריות לפיגוע והודיעה כי מבצעיו הם מחמד סלים אלחרבאוי ושאדי מוחמד אלזע'יר, שניהם מחברון (עלי ואקד, ynet, 5 בפברואר). קודם לכן נטלו פת"ח/גדודי חללי אלאקצא והחזית העממית לשחרור פלסטין אחריות לפיגועים אשר בוצעו לדבריהם ע"י שני מחבלים תושבי הרצועה (כולל פרסום "צוואות" שלהם). להערכתנו, יתכן כי מדובר בנטילת אחריות מוטעית אודות חולית מתאבדים אחרת שיצאה מרצועת עזה, עם קריסת גדר הגבול, ואיבדה מגע עם שולחיה.

■ **פיגוע ההתאבדות האחרון נגד ישראל בוצע ב-29 בינואר 2007 כאשר מחבל מתאבד מעזה פוצץ עצמו במאפיה בשכונת איזידור באילת.** בפיגוע נהרגו שלושה בני אדם. את הפיגוע ביצע ארגון הג'האד האסלאמי בפלסטין בשיתוף עם גורמי פת"ח. פיגוע ההתאבדות האחרון שביצעה חמאס היה ב-12 באוגוסט 2005 כאשר **מחבל מתאבד פוצץ עצמו בתחנה המרכזית בבאר שבע.** כתוצאה מהפיצוץ נפצעו כ-40 בני אדם. המחבל המתאבד הגיע מד'הריה (דרומית לחברון). לאחר ביצוע הפיגוע שודרה ברשתות הטלוויזיה נטילת אחריות שקרית של ארגון הג'האד האסלאמי בפלסטין¹.

¹ פירוט ראו: "פיגוע התאבדות במרכז מסחרי בדימונה כתוצאה ממנו נהרגה תושבת העיר ומספר תושבים נפצעו. למרות שמספר ארגונים נטלו אחריות לביצוע נראה כי הוא בוצע ע"י חולייה של הזרוע המבצעית טרוריסטית של חמאס, שהגיעה מחברון". (5 בפברואר)

נמשך ירי הרקטות והמרגמות

■ בשבוע האחרון נמשך ירי של רקטות ופצצות המרגמה לעבר ישובים ישראלים וכוחות צה"ל **בהיקף "שגרתי" של 2-3 רקטות ליום**. כמו כן נורו מספר פצצות מרגמה מידי יום. את האחריות לירי נטל בעיקר הג'האד האסלאמי בפלסטין. סה"כ אותרו בשטח ישראל 10 נפילות רקטות, ונורו כ-10 פצצות מרגמה. ב 5 בפברואר חלה הסלמה מחודשת בירי הרקטות במהלכה נורו מטחי רקטות על העיר שדרות. חמא"ס נטלה אחריות (דיווח ראשוני נכון לשעות אחה"צ של ה 5 בפברואר).

פעילות סיכול ומנע

יהודה ושומרון

חשיפת תשתית טרור של פת"ח/תנזים שביצעה פיגועי ירי קשים²

■ בפעילות משותפת של כוחות הביטחון הישראלים נחשפה בשבועות האחרונים תשתית טרור של פת"ח/תנזים בכפר קדום שבנפת קלקיליה. עשרה פעילי טרור חברי התשתית נעצרו ע"י כוחות הביטחון הישראלים.

■ חברי תשתית הטרור היו אחראים לשורה של פיגועי ירי קשים שבוצעו בשנה האחרונה בצירי תנועה בנפת קלקיליה. בין השאר ביצעו חברי התשתית את פיגוע הירי באזור הכפר פונדוק סמוך לקלקיליה בו נהרג עידו זולדן ז"ל (תושב שבי שומרון 19 בנובמבר 2007)³. כמו כן, הם ביצעו פיגועי ירי בצומת ג'ינצאפוט (10 באפריל 2007) וסמוך לכפר פונדוק (14 בספטמבר 2007), במהלכם נפצעו שלשה אזרחים ישראלים. חברי התשתית ביצעו גם פיגועי ירי לעבר הישוב קדומים ועסקו בסחר באמצעי לחימה.

■ שני אחים מחברי התשתית הודו בחקירתם כי סחרו באמצעי לחימה עם אזרחי ישראל. יהודי כבן 50, תושב אחד מיישובי צפון השומרון. במסגרת העסקאות שבוצעו העביר האזרח הישראלי ארבעה רובים, שלשה אפודים ומחסניות תחמושת. כלי הנשק הללו הועברו לפעילים צבאיים של פת"ח/גדודי חללי אלאקצא באזור שכם. האזרח הישראלי נעצר ב-21 בינואר 2008 וכתב אישום נגדו הוגש ב-3 בפברואר.

הריגת פעילי טרור בחילופי אש בקבטיה

■ ביהודה ושומרון נמשכת פעילות הסיכול ומהמנע של כוחות הביטחון. האירוע הבולט היה חילופי אש במהלך פעילות צה"ל בקבטיה שמדרום לג'נין (4 בפברואר). בחילופי האש נהרגו שני פעילי הג'האד האסלאמי בפלסטין, ופעיל נוסף נפצע קשה (כלי התקשורת הפלסטיניים, 4 בפברואר).

² על פי דיווח שירות ביטחון כללי

³ לפרטים אודות הפיגוע ראו לקט מידע: "פיגועים של ארגוני הטרור במקביל למסע תעמולה נגד מפגש אנאפוליס" http://www.terrorism-info.org.il/malam_multimedia/Hebrew/heb_n/html/ct_201107.htm

החמא"ס קוראת להסלמת הפיגועים ביהודה ושומרון

■ נמשכים איומי חמא"ס לביצוע פיגועים באזור ירושלים וביהודה ושומרון. בהודעה שפרסמה חמא"ס, בעקבות ידיעות על הקמת יחידות דיור בשכונת שיח' ג'ראח בירושלים, קראה התנועה לארגוני הטרור, ובראשם גדודי עז אלדין אלקסאם, "להסלים את ההתנגדות בירושלים הכבושה ובגדה... ולראות בכל המטרות הצבאיות הציוניות וההתנחלויות מטרות לפעולותיהן" (אתר Palestine-info, 2 בפברואר).

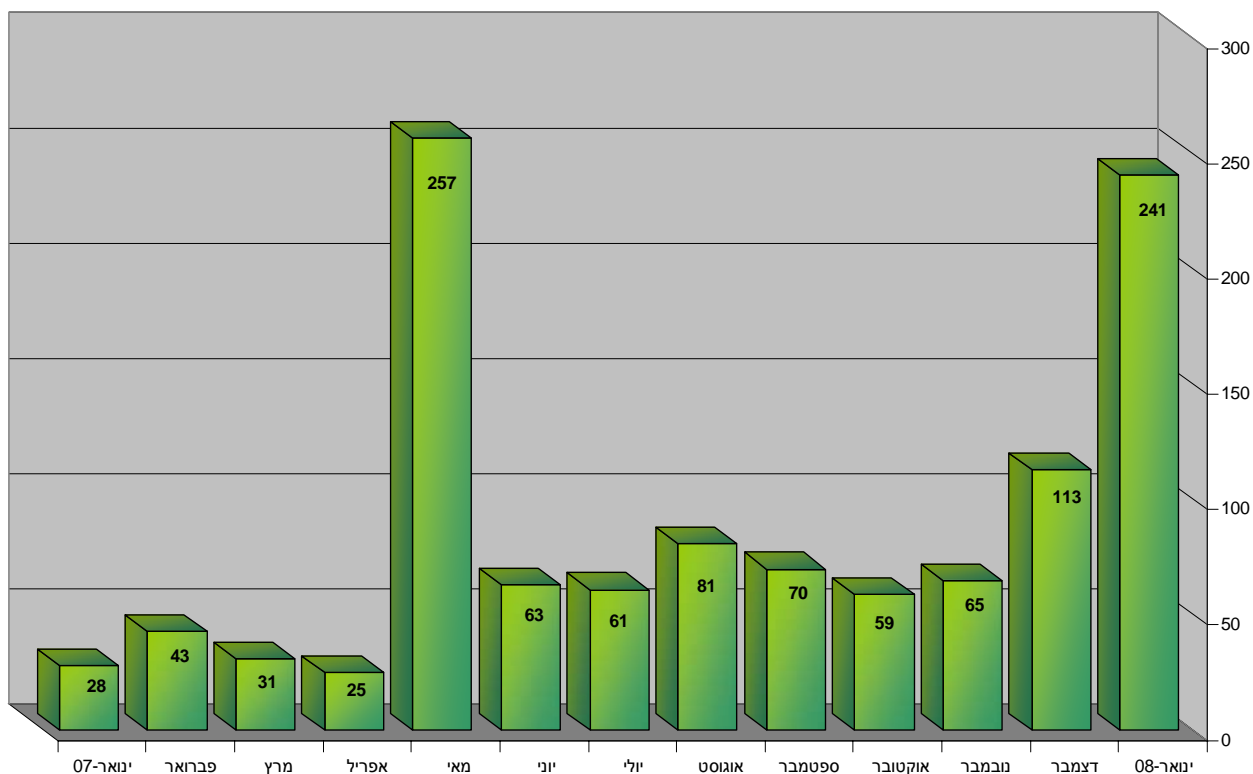
רצועת עזה

■ צה"ל ממשיך בפעילות סיכול והמנע ברצועת עזה. בין האירועים הבולטים:

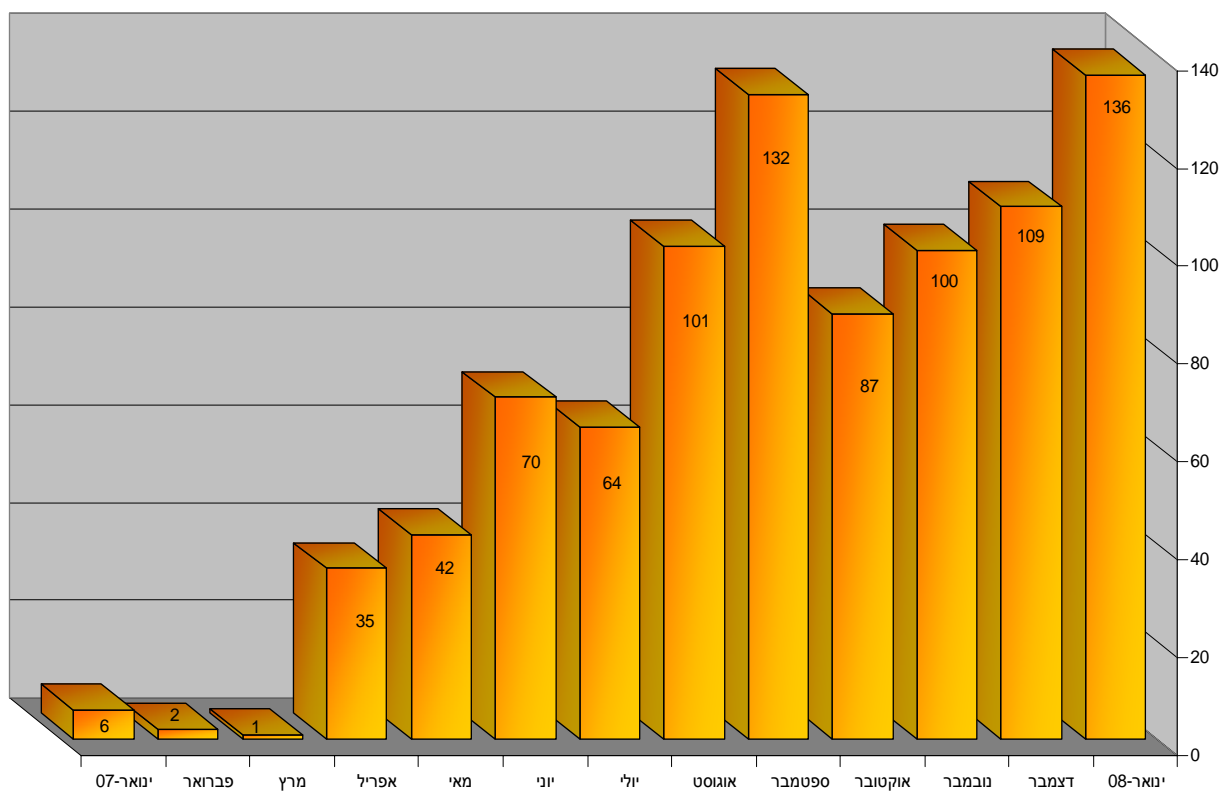
- **4 בפברואר** - חיל האוויר תקף כלי רכב בעיירה בית לאהיא. בתקיפה נהרג **עמאר קרמוט**, בכיר בועדות ההתנגדות העממית. שני פעילים נוספים נפצעו (סוכנות רמתאן, 4 בפברואר).
- **31 בינואר** - במהלך חילופי ירי בין סיור של צה"ל לבין מחבל שנע בסמוך לגדר באזור מעבר כרם שלום נהרג המחבל. על פי דיווחי התקשורת הפלסטינית, מדובר בפעיל בפת"ח/גדודי חללי אלאקצא, אשר היה בדרכו לבצע פיגוע נגד כוחות צה"ל (אתר Palestine-info, 31 בינואר).

נתונים סטטיסטיים

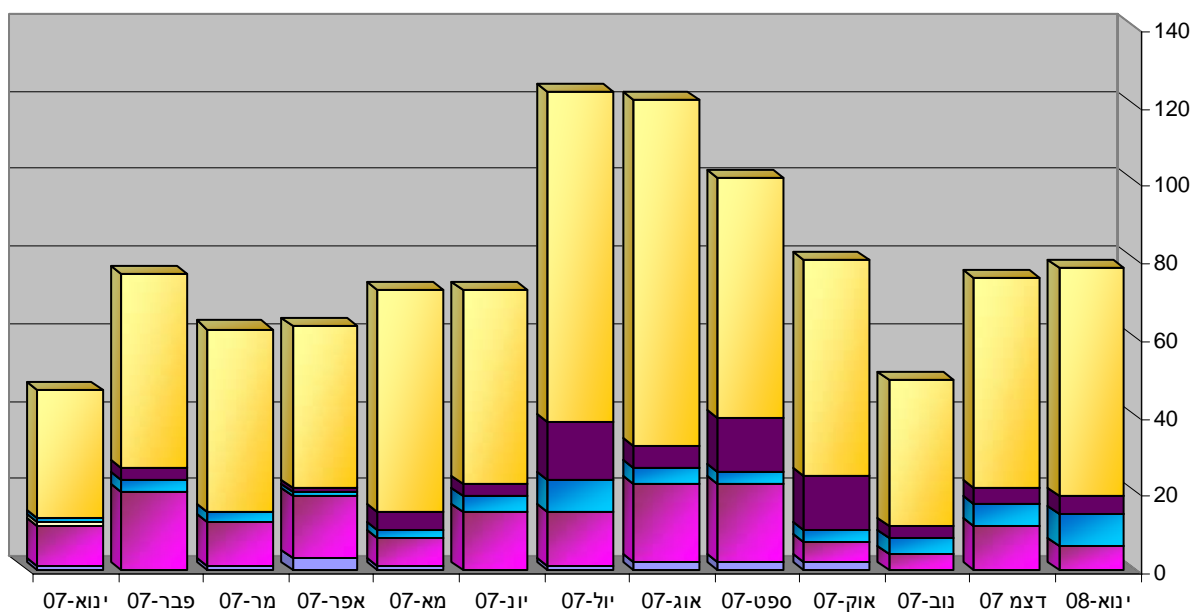
נפילות מזוהות של רקטות בישראל בחתך חודשי

נפילות מזוהות של פצצות מרגמה בחתך חודשי

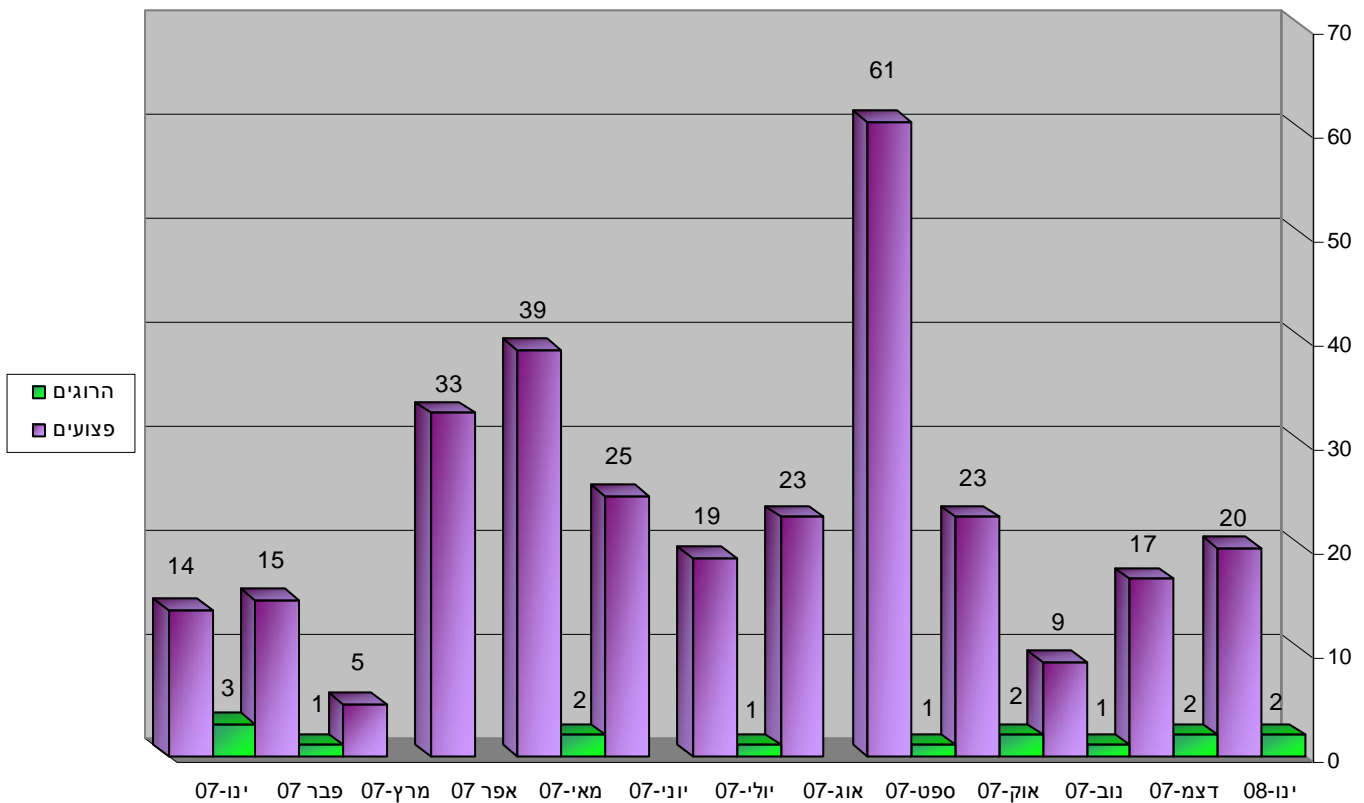

מאפייני הפיגועים בחלוקה חודשית⁴

⁴ בגרף זה לא נכללים הנתונים אודות ירי רקטות ומרגמות, המופיעים בגרפים נפרדים.

נפגעים ישראלים בחתך חודשי

המעברים בין רצועת עזה לבין ישראל ומצרים

המעברים למצרים – תמונת מצב

■ ב- 3 בפברואר לפנות בוקר, בתום 12 ימים של נהירת תושבים מרצועת עזה לרפיח, סגרו כוחות הביטחון המצרים בשיתוף פעולה עם פעילי חמא"ס את הפרצות בגדר הגבול שבין מצרים לרצועה. כוחות הביטחון המצרים פרסו גדר תיל ומחסומי ברזל במקומות בהם נפרצה גדר הגבול. הפרצה

כניסת פלסטינים לעזה לפני סגירת הפרצות בגדר על ידי המצרים (אלג'זירה, 30 בינואר)

בשער צלאח אלדין (סמוך למעבר רפיח) נותרה פתוחה באופן זמני, וחלקי על מנת לאפשר שיבתם של פלסטינים, שעדיין נמצאו באלעריש וברפיח, ושל אזרחים מצרים השהים ברצועה (סוכנות מען, 4 בפברואר). המצרים מרכזים את הפלסטינים שעדיין נותרו באזור אלעריש, על מנת להעבירם לשטח עזה באופן מרוכז (סוכנות הידיעות הצרפתית, 4 בפברואר).

■ לאחר סגירת הפרצות **התחדשו העימותים** בין שוטרים מצרים לבין פעילי חמא"ס באזור מעבר רפיח. ב- 4 בפברואר לפנות ערב, במהלך ניסיון פריצה בכוח של הגדר, נהרג אזרח פלסטיני ונפצעו מספר שוטרים מצרים (סוכנות הידיעות הצרפתית, 4 בפברואר).

כוחות הביטחון המצריים עצרו חוליות מחבלים פלסטיניים ששוגרו מעזה לביצוע פיגועים נגד יעדים ישראלים

■ פריצת גדר הגבול עם מצרים נוצלה ע"י חמא"ס, וסביר שגם ע"י ארגוני טרור נוספים, להברחת אמצעי לחימה מתקדמים לרצועה ולשיגור חוליות טרור לסיני לביצוע פיגועים נגד יעדים ישראלים, בסיני ובישראל.

■ מנגנוני הביטחון המצרים עצרו מספר חוליות ומחבלים בודדים, בניהם: פלסטיני, אשר ברשותו חומרי נפץ, אשר נעצר ב- 4 בפברואר במעבר רפיח (רויטרס, 4 בפברואר). שני אחים פלסטיניים, האני ורמי חמדאן, שהסתננו דרך מעבר רפיח הפרוץ, כאשר ברשותם מטעני חבלה. שני האחים, אשר נתפסו בכפר אל מסורה דרומית לרפיח היו בדרכם לאלעריש **משם התכוונו להמשיך ליעדי תיירות בחופי דרום סיני כדי לבצע פיגוע** (סוכנות AP, 2 בפברואר). השניים נתפסו לאחר מצוד שנערך על ידי מנגנוני הביטחון המצרים, **במהלכו נתפסו באלעריש 15 פלסטינים, מתוכם 12 פעילי חמא"ס**, אשר נשאו ברשותם אמצעי לחימה ומטעני חבלה (סוכנות AP, 1 בפברואר).

■ קודם לכן, ב- 30 בינואר, עצרו מנגנוני הביטחון המצרים, **2 חוליות של מחבלים פלסטיניים בטאבה**. ברשותם נמצאו חגורות נפץ ואמצעי לחימה נוספים. **החוליות התכוונו לבצע פיגועי התאבדות בתוך ישראל ונגד יעדי תיירות בסיני** (אלאהראם, 30 בינואר, אלשרק אלאוסט, 1 בפברואר).

הברחת אמצעי לחימה ופעילים לרצועת עזה

■ **פריצת גדר גבול רצועת עזה אפשרה לארגוני הטרור להבריש לרצועה כמויות רבות של אמצעי לחימה**. בישיבת הממשלה שהתקיימה ב- 3 בפברואר, אמר ראש השב"כ יובל דיסקין כי בימים האחרונים הוכנסו לרצועת עזה אמצעי לחימה רבים דרך גדר הגבול הפרוצה לאורך "ציר פילדלפי". הוא ציין כי "לא ניתן להצביע על כמויות מיוחדות. כנראה הוכנסו **אמצעי לחימה איכותיים הכוללים רקטות לטווחים ארוכים, טילי נ"ט, טילי נ"מ** וחומרים שבדרך כלל קשה להכניס אותם לרצועה" (Ynet, 3 בפברואר).

■ לדבריו, פריצת הגדר הובילה לחזרת פעילי טרור רבים, מכל הארגונים, **מאיראן, מסוריה וממצרים**. המשמעות היא שאנשים שצברו ידע רב, ואומנו באיראן ובמקומות אחרים, נכנסו לרצועה (Ynet, 3 בפברואר).

מבוי סתום בשיחות בין חמא"ס למצרים להסדרת התנועה במעבר רפיח

■ ב- 31 בינואר וב-1 בפברואר התקיימו שיחות בין חמא"ס לבכירים מצריים אודות הסדרת התנועה במעבר רפיח. בראש משלחת חמא"ס עמדו ח'אלד משעל ומחמוד אלזהאר. במקביל התקיימו שיחות בין המצרים לבין הרשות הפלסטינית בראשות אבו מאזן. לאחר יומיים של שיחות, שלא הניבו הסכם, חזר ח'אלד משעל לדמשק והצהיר כי בקרוב יתקיים סבב חדש של מו"מ (רויטרס, 1 בפברואר).

■ המבוי הסתום בשיחות נוצר בעקבות עמדתה הנוקשה של חמא"ס, החותרת לשמור בידה את השליטה במעבר רפיח תוך ביטול "הסכם המעברים" מ-2005. חמא"ס מסכימה אומנם לשלב פעילים ממנגנוני הביטחון של אבו מאזן בהפעלת המעבר, אולם זאת בידיעה כי לפעילים אלו לא תהייה השפעה ממשית בשטח. אבו מאזן **ממשיך לדבוק ב"הסכם המעברים" מסרב להסכים להסדר בתנאים הללו.**

■ מעבר לכך, שואפת חמא"ס ליצור מציאות חדשה ביחסיה עם מצרים **בדמות התנתקות כלכלית מישראל** ואספקת צרכיה הכלכליים של רצועת עזה ע"י מצרים. יועצו המדיני של ראש ממשלת חמא"ס, **אחמד יוסף**, אמר כי חמא"ס מגבשת הצעה לפיה מצרים תספק לכל רצועת עזה חשמל ודלק, ויוסדר יצוא ויבוא בין מצרים לעזה. כמו כן, הביע יוסף את נכונותה של חמא"ס להשתחרר גם ממתבע השקל הישראלי ולעבור למטבע המצרי (אלשרק אלאוסט, 2 בפברואר).

תגובות החמא"ס

■ במקביל לשיחות עם מצרים מאותתת חמא"ס כי **ברשותה אופציות לפעילות אלימה, ולהמשך הפעלת האוכלוסייה הפלסטינית**, אם תכשלנה השיחות עם מצרים. כך למשל:

- הזרוע הצבאית של חמא"ס, איימה כי **אם גדר הגבול תיסגר מחדש באופן הרמטי פעילי התנועה "יפוצצו הפעם את כל גדר הגבול ולא רק חלקים ממנה"** (AFP, 1 בפברואר).
- **ראש הממשלה הפלסטיני, איסמאעיל הניה**, הבהיר כי המצב ברצועת עזה לא יחזור לקדמותו כפי שהיה לפני פריצת גדר הגבול ברפיח, גם אם יכשלו השיחות בין חמא"ס למצרים. הניה הצהיר כי לעם הפלסטיני יש **"הרבה אפשרויות לפעול**, והוא ישתמש בהן אם יכשלו שיחות אלו". עוד אמר כי, השיחות יכולות להיכשל בגלל התנאים הבלתי אפשריים אותם מציב אבו מאזן (עיתון פלסטין, 1 בפברואר).
- **דובר חמא"ס, סאמי אבו זוהרי**, גינה את הריגתו של פלסטיני בשער צלאח אלדין ע"י כוחות הביטחון המצרים ואמר כי **"עמנו לא יסכים להישאר בכלא גדול ברצועת עזה"** (אתר פאל-מדיה, 4 בפברואר).

- ב-1 בפברואר ערכה תנועת חמא"ס **הפגנה של נשים** באזור מעבר רפיח תחת הכותרת "סירוב בנות החורין להסכם המעברים". בהפגנה עלו קריאות להתנגד לכל ניסיון להחזיר את המצב בשטח ל"הסכם המעברים" (אתר Palestine-info, 2 בפברואר).

משמאל: הפגנת נשים סמוך למעבר רפיח, אשר אורגנה ע"י חמא"ס (ערוץ אלאקצא, 2 בפברואר)
מימין: הפגנת חמא"ס בקרבת אחד מעבר פרוץ בגדר הגבול ברפיח (ערוץ אלערביה, 1 בפברואר)

תגובות מצריות

■ המצרים מסרבים להיענות להצעות חמא"ס משום שמשמעות הדבר בראייתם הינה קבלת אחריות על הרצועה. **נשיא מצרים, חוסני מבראכי**, התייחס להצעה של חמא"ס באומרו כי "עזה אינה ולא תהפוך לעולם לחלק ממצרים" (העיתון האיטלקי לה רפובליקה, 31 בינואר). מקור מצרי רם דרג ציין כי "אין לנו אחריות לחזור לעזה, לקבל אחריות על עזה, או למלא את מקומה של ישראל באחריות כלפי מליון וחצי פלסטינים בעזה" (ידיעות אחרונות, 3 בפברואר). דובר הנשיאות המצרית, סלימאן עואד, הדגיש כי מצרים נחושה למנוע הישנות אירועים כגון פריצת הגבול הפלסטיני-מצרי וכי מסר נחרץ בעניין זה הועבר למשלחת חמא"ס (סוכנות הידיעות המזרח תיכונית, 3 בפברואר).

■ במקביל להתבטאויות הרשמיות הופנתה **ביקורת חריפה נגד חמא"ס** בעיתונות המצרית ובקרב הרחוב המצרי. כך למשל:

- **עורך העיתון אלאח'באר, מחמד ברכאת**, אמר כי כניסתם של פעילי הטרור החמושים עם חומרי חבלה וחגורות הנפץ נועדו למטרות טרור והרס בלבד". במאמר מערכת נוסף של החבלה וחגורות הנפץ נועדו למטרות טרור והרס בלבד". במאמר מערכת נוסף של העיתון, גינה הכותב את התבטאותו של מחמוד אלזהאר לפיה חמא"ס "יצרה מציאות חדשה". לדבריו, התבטאות זאת מתעלמת מפריצת הגבול ופגיעה בשוטרים מצריים, ואין בה הכרת תודה לנשיא מובארכ ולמצרים על כך שהותירו לפלסטינים לחצות את הגבול (אלאח'באר, 4 בפברואר)

- **עורך עיתון אלג'מהוריה, מחמד עלי אברהים**, הפנה אצבע מאשימה כלפי ח'אלד משעל באומרו כי פריצת הגבול ברפיח מקלה את הלחץ הביני"ל מישראל ומסבכת את

מצרים. וכי חמא"ס "כופה עימות פלסטיני-מצרי במקום עימות פלסטיני-ישראלי". עוד אמר כי התבטאויותיו של ח'אלד משעל בנוגע להסכם קמפ-דיוויד "מעידות על הכוונה להביא לביטול הסכם זה ולסבך את מצרים במלחמה" (אלג'מהוריה, 4 בפברואר).

- **עיתון מצרי נוסף דיווח על תחושות כעס**, השוררות בקרב הרחוב המצרי, שהחליפו את רגשות השמחה שהתגלו עם היוודע על התרת כניסתם של הפלסטינים למצרים. כניסתם של חמושים ופעילי טרור, וניסיונות התארגנות של חוליות מחבלים לבצע פיגועים בשטח מצרים, הכעיסו את המצרים: "במקום שהגמול על החדס יהיה חסד, הגמול הוא נשק וחגורות נפץ אותם הביאו הפלסטינים לשטחי מצרים" (**אלאהראם אלמסאאי**, 30 בינואר).

המעברים בין ישראל לעזה

- ב- 30 בינואר דחה בג"ץ את העתירה שהוגשה נגד צמצום אספקת הדלק והחשמל לרצועת עזה. **השופטים קבעו כי מאז יציאת ישראל מעזה במסגרת תוכנית ה"התנתקות" אין לישראל שליטה אפקטיבית בנעשה ברצועה**. עוד קבעו השופטים כי לא חלה על ישראל החובה "לדאוג לרווחת תושבי הרצועה או לאפשר כמות בלתי מוגבלת של טובין ומצרכים" **אלא לאספקת צרכים חיוניים והומאניטאריים** (אתר בית המשפט העליון, 30 בינואר). בפועל, נמשכת העברת דלק, גז ומצרכים הומאניטאריים דרך מעבר סופה ונחל עוז, ומעבר הומאניטארי של אזרחים דרך מעבר ארז.